

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Kateřiny Štěpánové a Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **SMM CESTY, z. s.**, Cejl 29/76, Brno, zastoupené Mgr. Marianem Jeřábkem, advokátem, Jakubské náměstí 4, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, Dominikánské náměstí 1, Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) **Bc. Z. P.**, II) **Ing. T. V.**, III) **Ing. P. B.**, IV) **Mgr. J. S.**, V) **Ing. L. P.**, VI) **P. S.**, VII) **Ing. R. S.**, VIII) **A. Š.**, IX) **D. K.**, osoby zúčastněné na řízení II) - IX) zastoupené Mgr. Lukášem Míšou, advokátem, sídlem Milady Horákové 2047/23, Brno, X) **J. J.**, XI) **P. B.**, XII) **M. P.**, XIII) **M. J.**, XIV) **M. J.**, XV) **Z. J.**, XVI) **M. S.**, XVII) **J. S.**, XVIII) **D. Č.**, XIX) **P. V.**, XX) **H. P.**, XXI) **J. P.**, XXII) **B. K.**, XXIII) **M. H.**, XXIV) **V. P.**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 1. 2024, čj. 62 A 111/2021-187, vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 29/2024, o vyloučení soudkyně Nejvyššího správního soudu Mgr. Sylvy Šiškeové z projednávání a rozhodnutí této věci,

t a k t o :

Soudkyně Mgr. Sylva Šiškeová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 29/2024.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností ze dne 8. 2. 2024 se žalobce domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 1. 2024, čj. 62 A 111/2021-187. Řízení o kasační stížnosti je vedeno pod sp. zn. 2 As 29/2024. Věc byla přidělena k vyřízení soudkyni Mgr. Evě Šonkové. Při předběžné poradě senátu zjistila soudkyně Mgr. Šiškeová, jako členka tohoto senátu, skutečnosti, u nichž by mohl být dán důvod pochybovat o jejím nestranném a nezájatém rozhodování. O tom zpravila předsedu NSS dne 5. 3. 2024 postupem dle § 8 odst. 3 s. ř. s.

[2] Ačkoli se subjektivně necítí podjatá, oznámila, že v letech 2014 až 2020 jako advokátka spolupracovala se zástupcem žalobce Mgr. Jeřábkem. Sídlili ve stejných prostorách, denně řešili pracovní záležitosti. Jejich vztahy byly kolegiální i přátelské. Občasně se i s ostatními kolegy setkali po pracovní době, byla hostem na svatbě dcery Mgr. Jeřábka.

[3] Po odchodu z advokacie již Mgr. Šiškeová není se zástupcem žalobce prakticky v žádném kontaktu, vyjma letmých setkání na veřejnosti. V občasném přátelském kontaktu je s bývalou ženou Mgr. Jeřábka či jeho dcerami.

[4] Z opatrnosti Mgr. Šiškeová též sdělila, že se zná i se zástupcem některých osob zúčastněných na řízení Mgr. Lukášem Míšou. Po dobu několika let pracovali jako asistenti soudců NSS, poji je přátelský vztah, občas se společně zúčastnili sportovních akcí. V posledních letech se setkávají nahodile.

[5] Soudkyně Mgr. Šiškeová v oznámení dle § 8 odst. 3 s. ř. s. sdělila, že k věci, jíž by se měl NSS zabývat pod sp. zn. 2 As 29/2024, nemá žádný vztah.

[6] Předseda NSS dne 12. 3. 2024 neshledal důvody k vyloučení soudkyně Mgr. Sylvy Šiškeové dle § 8 odst. 1 s. ř. s. Vztah soudkyně a zastupujícího advokáta žalobce není přátelský, blízký a natolik intenzivní, aby založil objektivní důvod podjatosti. Soudkyně se ze subjektivního hlediska necítí být podjatá.

[7] Dle § 8 odst. 1 s. ř. s. „soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“.

[8] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, jehož příslušnost k rozhodování stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je proto nutno chápat jako postup výjimečný. Soudce tak lze z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit pouze z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[9] Z ustálené judikatury NSS (za všechny srov. např. usnesení ze dne 22. 1. 2014, čj. Nao 9/2014–31) i Ústavního soudu vyplývá, že „nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti soudce o jeho nezaujatosti v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o nepodjatosti konkrétního soudce; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem soudce vedou. Platí však, že k vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci, nebo schopen, nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Podjatost soudce totiž zcela nepochybně zasahuje do ústavního principu zákonného soudce.“

pokračování

[10] NSS proto posoudil, zda jsou objektivní důvody pochybovat o nepodjatosti soudkyně Mgr. Šiškeové v nynější věci. V tomto ohledu se opřel o svou judikaturu, z níž vyplývá, že vztah, který výrazně nepřekračuje standardní profesionální, resp. kolegiální známost, není objektivním důvodem k pochybám o nepodjatosti rozhodujícího soudce (viz např. usnesení NSS ze dne 27. 8. 2013, čj. Nao 41/22013–56).

[11] V projednávané věci je nutno posoudit vztah soudkyně k zástupci účastníka, resp. osob zúčastněných na řízení, současně ze dvou vzájemně se prolínajících hledisek, přičemž hlediskem prvním je povaha tohoto vztahu, hlediskem druhým pak jeho intenzita (zda se jedná o zjevně intenzivní, určitým způsobem individualizovaný vztah).

[12] Dle citovaného usnesení NSS ze dne 22. 1. 2014, čj. Nao 9/2014–31, vztah skutečného přátelství lze označit za velmi silnou (jednu z nejsilnějších) motivaci určitého apriorně zaměřeného jednání, avšak teprve při určité intenzitě přátelského vztahu lze zvažovat jeho možný psychologický dopad i z hlediska zachování přirozené schopnosti nezaujatého řešení případu. Je tudíž třeba přihlídnout právě také k intenzitě tohoto přátelství.

[13] Z vyjádření Mgr. Šiškeové nevyplývají žádné aktuální přátelské vztahy se zástupcem žalobce; v minulosti se jejich vztahy pohybovaly v rovině kolegiálně-přátelské. Po ukončení výkonu advokacie, tj. od roku 2020, jsou již vzájemné kontakty prakticky vyloučené, omezené na letmá setkání na ulici. Ani občasné kontakty Mgr. Šiškeové s bývalou ženou Mgr. Jeřábka či jeho dcerami na tomto závěru nemohou nic změnit. Obdobně lze uvážit i o vztazích se zástupcem osob zúčastněných na řízení. Pokud snad tyto přátelské vztahy byly v minulosti intenzivnější, aktuálně jsou již pouze nahodilé.

[14] NSS dospěl k závěru, že popsaná intenzita kontaktů, též vzhledem k tomu, že se nejedná přímo o vztah k účastníku řízení, ale k jeho zástupci, u něhož je zpravidla míra osobní zainteresovanosti na výsledném rozhodnutí soudu nižší, nezakládá objektivní obavu z možného ovlivnění soudkyně v jejím rozhodování.

[15] V rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014, čj. Nao 86/2014–15, NSS konstatoval: *„Soudce je právní profesionál, jehož ústavní jakožto i mravní povinností je dbát o nezávislé a nestranné rozhodování. S výkonem funkce soudce je proto nerozlučně spjat požadavek na to, aby se soudce byl schopen oprostit od nepatřičných vnějších vlivů na jeho rozhodovací činnost. Méně intenzivní vlivy na svou rozhodovací činnost tak musí být soudce být schopen odfiltrovat s ohledem na nároky své profese. Pokud tedy intenzita rušivých vlivů nedosáhne určité kritické úrovně, nemohou vzniknout legitimní pochybnosti o tom, že soudce není schopen dostát požadavkům na nezávislé a nestranné rozhodnutí, které jsou na něj kladeny a kterých si musí být vědom.“*

[16] Desátý senát NSS z uvedených důvodů neshledal, že by vyvstaly objektivní okolnosti, které by zavadávaly důvod pochybovat o nepodjatosti Mgr. Sylvy Šiškeové, a rozhodl o tom, že nebude vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u NSS pod sp. zn. 2 As 29/2024.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 28. března 2024

Mgr. Michaela Bejčková
předsedkyně senátu